

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

20 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Cobzac Elena și Țurcan Anatolie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 octombrie 2019, în cauza penală privindu-i pe

Furman Nicolae Xxxxx, născut la xxxxx,
originar din Xxxxx și domiciliat în Xxxxx;

Garanciuc Liudmila Xxxxx, născută la xxxxx,
originară și domiciliată în Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 03.05.2018 – 06.08.2019;
2. Instanța de apel : 18.09.2019 – 23.10.2019;
3. Instanța de recurs ordinar : 17.01.2020 – 20.05.2020.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia sediul Glodeni din 06 august 2019, Furman Nicolae a fost recunoscut vinovat și condamnat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.149 alin.(2) Cod penal la pedeapsa sub formă de 3 (trei) ani închisoare.

În temeiul art.72 alin.(2) Cod penal, pedeapsa închisorii stabilită conform prezentei sentințe s-a dispus de a fi executată de către Furman Nicolae în penitenciar de tip deschis.

În baza art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate față de Furman Nicolae s-a suspendat condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani.

S-a explicat lui Furman Nicolae că pedeapsa va fi considerată condiționată dacă în termenul de probă fixat, de către el nu va fi săvârșită o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Garanciuc Liudmila a fost recunoscută vinovată și condamnată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.149 alin.(2) Cod penal la pedeapsa sub formă de 3 (trei) ani închisoare.

În temeiul art.72 alin.(2), (6) Cod penal, pedeapsa închisorii stabilită conform prezentei sentințe, a fost dispusă de a fi executată de către Garanciuc Liudmila în

penitenciar de tip deschis pentru femei.

În baza art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate față de Garanciuc Liudmila s-a suspendat condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani.

S-a explicat lui Garanciuc Liudmila că pedeapsa va fi considerată condiționată dacă în termenul de probă fixat, de către ea nu va fi săvârșită o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

S-a respins ca neîntemeiată cererea acuzatorului de stat privind încasarea în mod solidar de la Garanciuc Liudmila și Furman Nicolae a cheltuielilor legate cu efectuarea expertizelor judiciare în mărime de 34569,65 (treizeci și patru mii cinci sute șaiszeci și nouă, 65) lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, inculpata Garanciuc Liudmila, locuind în concubinaj cu Nicolae Furman, în s. Danu r-l Glodeni împreună cu copii minori Xxxxx, a.n.Xxxxx, Xxxxx a.n.Xxxxx și Xxxxx, a.n.Xxxxx, fiind responsabilă conform prevederilor art.art.60, 61 Codul Familiei pentru dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală a copiilor, obligată să le aperse drepturile și interesele legitime, contrar prevederilor art.18 Legea privind drepturile copilului nr.338-XIII din 15 decembrie 1994, în conformitate cu care în calitate de părinte este responsabilă pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia, purtând răspundere juridică pentru lipsa de supraveghere permanentă a copiilor de vârstă fragedă și preșcolară, din motivul dereglării psihofuncționale a organismului, și implicit scăderii posibilităților de supraveghere permanentă a copiilor, la domiciliul său din sat. Danu, r-nul Glodeni, contrar prevederilor art.12 al Legii privind apărarea împotriva incendiilor nr.267 din 09 noiembrie 1994, în conformitate cu care era obligată să cunoască și să îndeplinească reglementările de apărare împotriva incendiilor la domiciliu, să acorde ajutorul posibil la prevenirea incendiilor, de asemenea să anunțe, prin orice mijloc, serviciile de urgență, primarul sau poliția și să i-a măsuri, după posibilitățile sale, pentru limitarea răspândirii și stingerii incendiului în faza inițială, să exploateze recipiente cu gaz lichefiat, în strictă conformitate cu actele normative în vigoare și să nu admită utilizarea acestora în stare defectă sau fără testare, după ce Liudmila Garanciuc, a aprins focul în sobă și a pus la încălzit mâncarea la aragaz, într-un vas din fontă, iar apoi ambii s-au culcat, lăsând fără supraveghere procesul de ardere a aragazului, fără a-și da seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, și fără a prevedea posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deși trebuia și putea să le prevadă, în rezultat provocând un incendiu, survenit ca urmare a evaporării totale a conținutului vasului de fontă asemănător cu ceaunul, amplasat pe aragaz, urmată de supraîncălzirea lui până la temperatura aproape de temperatura de topire a metalului, iar când Nicolae Furman a fost trezit de către concubina sa Liudmila Garanciuc, care a sesizat prima incendiul, au ieșit ambii afară pentru a se salva, fără a scoate concomitent și copii din casă, cu care se afla în aceeași odaie, în rezultat copiii minori Xxxxx, a.n.Xxxxx, Xxxxx, a.n.Xxxxx și Xxxxx, a.n.Xxxxx, au decedat

din cauza intoxicației cu monoxid de carbon și a șocului combustional în urma acțiunii temperaturii înalte de la flacără, în urma incendiului.

Inculpatul Furman Nicolae a fost condamnat pentru faptul, că locuind în concubinaj cu Liudmila Garanciuc, în s. Danu r-l Glodeni împreună cu copiii minori Xxxxx, a.n.Xxxxx, Xxxxx, a.n.Xxxxx și Xxxxx, a.n.Xxxxx, fiind responsabil conform prevederilor art.art.60, 61 Codul Familiei pentru dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală a copiilor, obligat să le apere drepturile și interesele legitime, contrar prevederilor art.18 al Legii privind drepturile copilului, nr.338-XIII din 15.12.1994, în conformitate cu care în calitate de părinte este responsabil pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia, poartă răspundere juridică pentru lipsa de supraveghere permanentă a copiilor de vârstă fragedă și preșcolară, din motivul dereglării psihofuncționale a organismului, și implicit scăderii posibilităților de supraveghere permanentă a copiilor, ambii, fiind la domiciliul său din sat. Danu, r-nul Glodeni, contrar prevederilor art.12 al Legii privind apărarea împotriva incendiilor nr.267 din 09 noiembrie 1994, în conformitate cu care era obligat să cunoască și să îndeplinească reglementările de apărare împotriva incendiilor la domiciliu, să acorde ajutorul posibil la prevenirea incendiilor, de asemenea să anunțe, prin orice mijloc, serviciile de urgență, primarul sau poliția și să ia măsuri, după posibilitățile sale, pentru limitarea răspândirii și stingerii incendiului în faza inițială, să exploateze recipiente cu gaz lichefiat, în strictă conformitate cu actele normative în vigoare și să nu admită utilizarea acestora în stare defectă sau fără testare, după ce Liudmila Garanciuc, a aprins focul în sobă și a pus la încălzit mâncarea la aragaz, într-un vas din fontă, ambii s-au culcat, lăsând fără supraveghere procesul de ardere a aragazului, fără a-și da seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, și fără a prevedea posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deși trebuia și putea să le prevadă, în rezultat provocând un incendiu, survenit ca urmare a evaporării totale a conținutului vasului de fontă asemănător cu ceaunul, amplasat pe aragaz, urmată de supraîncălzirea lui până la temperatura aproape de temperatura de topire a metalului. Iar apoi nu au luat măsuri necesare pentru limitarea răspândirii și stingerea incendiului, iar când a fost trezit de către concubina sa Liudmila Garanciuc, care a sesizat prima incendiul au ieșit ambii afară pentru a se salva, fără a scoate concomitent și copiii din casă, cu care se afla în aceeași odaie, în rezultat, copii minori Xxxxx, a.n.Xxxxx, Xxxxx, a.n.Xxxxx și Xxxxx, a.n.Xxxxx, au decedat din cauza intoxicației cu monoxid de carbon și a șocului combustional în urma acțiunii temperaturii înalte de la flacără, în urma incendiului.

Prin acțiunile lor Garanciuc Liudmila și Furman Nicolae au comis lipsirea de viață din imprudență a două sau mai multe persoane, și anume, că prin acțiunile lor, fără a prevedea posibilitatea survenirii urmărilor prejudiciabile în rezultatul faptei lor, deși puteau și urmau să le prevadă, au lipsit de viață mai multe persoane, ce constituie infracțiune prevăzută de art.149 alin.(2) Codul penal.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul în Procuratura raionului Glodeni, Alina Crecicovschi, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței primei instanțe în latura cheltuielilor judiciare, pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie încasate din contul inculpaților Furman Nicolae și Garanciuc Liudmila cheltuielile judiciare suportate pe cauza penală în sumă de 34569,65 lei pentru efectuarea expertizei medico-legale, în rest sentința să fie menținută fără modificări.

În motivarea apelului procurorul a invocat, că cheltuielile judiciare sunt datorate însăși acțiunilor inculpaților și au legătură directă cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală care urmează a fi recuperată de la Furman Nicolae și Garanciuc Liudmila pentru expertizele suportate.

Acuzarea a invocat prevederile art.227-229 Cod de procedură penală care prevede, că cheltuielile de judecată cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală, iar plata acestora sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

Apelantul a reiterat prevederile art.75 al Legii nr.68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutului expertului judiciar în vigoare de la 10.12.2016.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 octombrie 2019, apelul declarat de procurorul Crecicovschi Alina a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a considerat, că judecând cauza penală, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpaților în faptele incriminate și făcând o încadrare juridică justă a acțiunilor lui Furman Nicolae și Garanciuc Liudmila în baza art.149 alin.(2) Cod penal.

Asupra faptei infracționale, încadrării juridice, vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute art.149 alin.(2) Cod penal, probelor, pedepselor aplicate și ordinii de executare, instanța de apel nu s-a expus, deoarece sentința n-a fost atacată în aceste privințe.

Procurorul a contestat sentința doar în latura cheltuielilor judiciare.

Apelul procurorului în latura ce ține de cheltuielile judiciare a fost respins ca nefondat reieșind din următoarea situație de fapt și drept prezentă pe caz:

Instanța de apel a considerat, că instanța de fond corect a trecut în contul statului cheltuielile judiciare în mărime de 34569,65 lei.

Din apel și materialele cauzei rezultă, că cheltuielile în sumă de 34569,65 lei țin de efectuarea expertizei judiciare.

Instanța de apel a menționat că din materialele cauzei rezultă, că au fost efectuate expertize judiciare, fiind întocmite raportul de expertiză judiciară nr.302

din 16.11.Xxxxx în sumă de 128 lei, (f.d.66-67 Vol.I), raportul de expertiză judiciară nr.303 din 16.11.Xxxxx în sumă de 128 lei, (f.d.68-69 Vol.I), raportul de expertiză judiciară nr.848 din 17.11.Xxxxx în sumă de 1050 lei, (f.d.116-117 Vol.I), raportul de expertiză judiciară nr.849 din 17.11.Xxxxx în sumă de 1050 lei, (f.d.118-119 Vol.I), raportul de expertiză judiciară nr.114-c din 15.11.Xxxxx în sumă de 3850 lei, (f.d.122-126 Vol.I), raportul de expertiză judiciară nr.113-c din 15.11.Xxxxx în sumă de 3850 lei, (f.d.127-131 Vol.I), raportul de expertiză judiciară nr.112-c din 15.11.Xxxxx în sumă de 3850 lei, (f.d.132-136 Vol.I), raportul de expertiză judiciară nr.222a-Xxxxx din 14.12.Xxxxx în sumă de 1862 lei, (f.d.189-192 Vol.I), raportul de expertiză judiciară nr.223a-Xxxxx din 14.12.Xxxxx în sumă de 1862 lei, (f.d.193-195 Vol.I), raportul de expertiză judiciară nr.1260-1262 din 12.12.Xxxxx în sumă de 6300 lei (f.d.199-212 Vol.I), raportul de expertiză judiciară nr.244d din 27.12.Xxxxx în sumă de 320 lei, (f.d.238-239 Vol.I), raportul de expertiză judiciară nr.243d din 27.12.Xxxxx în sumă de 320 lei, (f.d.240-241 Vol.I), raportul de expertiză judiciară nr.245d din 27.12.Xxxxx în sumă de 320 lei, (f.d.242-243 Vol.I) și raportul de expertiză judiciară nr.201836S0003 din 28.03.2018 în sumă de 9679,65 lei, (f.d.16-22 Vol.II).

Instanța de apel a statuat, că expertiza judiciară este o probă, care de rând cu celelalte probe acumulate pe parcursul urmăririi penale de către partea acuzării, au menirea de a demonstra în instanță vinovăția inculpatului în comiterea faptei prejudiciabile imputate acestuia.

Sub acest aspect, instanța de apel a menționat obligația pozitivă a statului de a colecta probe necesare în vederea constatării faptei penale, identificării făptuitorului și implicit asumarea cheltuielilor aferente procesului din contul statului - în cazul dat a cheltuielilor în sumă de 34569,65 lei pentru efectuarea expertizelor judiciare menționate mai sus.

Dispozițiile art.227 Cod de procedură penală în vigoare la momentul ordonării și efectuării expertizelor judiciare expres stabileau, că (1) Cheltuieli judiciare sînt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. (2) Cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei judiciare sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală. (3) Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

În speță, autorul apelului, în cazul dat procurorul, a făcut o interpretare extensivă a dispozițiilor art.227 Cod de procedură penală în vigoare la momentul ordonării și efectuării expertizelor, care expres stabileau din ce sunt constituite

cheltuielile judiciare și în special pct.4) alin.(2) al respectivului articol cert stabilea, că în cazul efectuării unei expertize pot fi atribuite ca cheltuieli judiciare, doar sumele cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei și nicidecum însăși cheltuielile suportate integral pentru efectuarea unei expertize când aceasta are statutul de probă în procesul penal.

Potrivit art.143 Cod de procedură penală în vigoare la momentul ordonării și efectuării expertizelor judiciare, (1) Expertiza judiciară se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea: 1) cauzei morții; 2) gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale; 3) stării psihice și fizice a bănuțului, învinutului, inculpatului - în cazurile în care apar îndoieli cu privire la starea de responsabilitate sau la capacitatea lor de a-și apăra de sine stătător drepturile și interesele legitime în procesul penal; 3¹) stării psihice și fizice a persoanei în privința căreia se reclamă că s-au comis acte de tortură, tratamente inumane sau degradante; 4) vârstei bănuțului, învinutului, inculpatului sau părții vătămăte - în cazurile în care această circumstanță are importanță pentru cauza penală, iar documentele ce confirmă vârsta lipsesc sau prezintă dubiu; 5) stării psihice sau fizice a părții vătămăte, martorului dacă apar îndoieli în privința capacității lor de a percepe just împrejurările ce au importanță pentru cauza penală și de a face declarații despre ele, dacă aceste declarații ulterior vor fi puse, în mod exclusiv sau în principal, în baza hotărârii în cauza dată; 6) altor cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză.

În această ordine de idei, instanța de apel a mai reținut, că argumentele invocate de către apelant în susținerea solicitării de încasare a cheltuielilor judiciare sunt neîntemeiate, deoarece dispozițiile art.143 alin.(1) Cod de procedură penală, prevedea că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză (art.143 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală).

Tot aici, instanța de apel a considerat necesar de a face trimitere la prevederile alin.(3) art.227 Cod de procedură penală, care prevedea că cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Și art.143 alin.(2) Cod de procedură penală menționa, că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Drept urmare celor invocate, s-a indicat că în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat, dar nu a inculpaților, după cum a pledat procurorul.

În concluzie, instanța de apel a reținut că la momentul ordonării și efectuării

expertizelor judiciare legea prevedea suportarea cheltuielilor de către stat, fapt ce rezulta din prevederile art.227 alin.(3) și 143 alin.(2) Cod de procedură penală, care de fapt au fost aplicate la acel moment.

Cu atât mai mult, situația inculpaților Furman Nicolae și Garanciuc Liudmila este precară, confirmat prin faptul că le-a fost arsă în totalitate casa de locuit și bunurile materiale, că nu sunt încadrați în câmpul muncii și că nu au un venit stabil, astfel sunt în imposibilitate de a plăti careva cheltuieli, inclusiv cheltuielile judiciare.

Instanța de apel a menționat că faptul, că ei lucrează ocazional pentru întreținerea lor și că legea procesuală s-a modificat, nu-i temei de a încasa de la ei careva cheltuieli judiciare.

În concluzie, instanța de apel a considerat corectă soluția instanței de fond referitor la trecerea cheltuielilor judiciare în contul statului, fiind adoptată o sentință legală, întemeiată și motivată.

În baza celor expuse, instanța de apel a concluzionat, că apelul declarat de procurorul în Procuratura r.Glodeni, Alina Crecicovschi este nefondat și a fost respins, iar sentința instanței de fond fiind legală, motivată și întemeiată, bazată pe o apreciere amplă a probelor administrate, a fost menținută fără modificări.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, în termen, prin care indicând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei atacate în partea ce ține de soluția dispusă cu privire la cheltuielile judiciare, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte, în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat următoarele motive :

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția – temei prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală;

- recurentul nu este de acord cu soluțiile instanțelor de judecată cu privire la soluționarea asupra cheltuielilor judiciare în sumă totală de 34569,65 lei din următoarele considerente:

- recurentul menționează că cheltuieli legate cu efectuarea expertizelor judiciare sunt cheltuielile în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală – expertizele medico-legale;

- potrivit certificatelor anexe la rapoartele judiciare de expertize judiciare, cheltuielile suportate în procesul expertizărilor și cheltuielile suportate de organul de urmărire penală, constituie suma totală de 34569,65. Aceste cheltuieli sunt datorate însăși acțiunilor inculpaților și au legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală care urmează să fie recuperate de la Furman Nicolae și Garanciuc Liudmila pentru expertizele judiciare și cheltuielile suportate;

- recurentul consideră neargumentată poziția instanței de apel de trecere în contul statului a cheltuielilor suportate pentru efectuarea expertizelor pe caz. Conform art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt

cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.

6. *Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.*

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen în conformitate cu art.422 Cod de procedură penală.

Conform art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Recurentul în recursul ordinar declarat, indică temeiul de casare a hotărârii instanței de apel, prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Lecturând textul deciziei instanței de apel, Colegiul penal constată, că decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată, în legătură cu ce nu se constată prezența erorilor prevăzute de art.427 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală.

Referitor la temeiul de recurs invocat de recurent prin prisma pct.6) alin. (1) art.427 Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art.414 alin.(1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, hotărârea cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Colegiul penal constată că argumentele din recursul declarat de procurorul Gavdiuc Valentina sunt neîntemeiate, iar motivele aduse în susținerea temeiurilor invocate nu pot fi reținute, hotărârile instanțelor corespunzând tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legale și întemeiate.

În raport cu motivele invocate în recursul ordinar al procurorului, se reține că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind chestiunea cheltuielilor judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, ținând cont de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14), 227 alin. (1) și (3), 143 alin. (1) pct. 1), 2), 6) Cod de procedură penală, care prescriu expres că la adoptarea sentinței,

instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea cauzei morții, gradului de gravitate și a caracterului vătămarilor integrității corporale, iar plata acestor expertize judiciare se face din contul mijloacelor bugetului de stat, care ulterior pot fi încasate de la persoana vinovată.

La caz, Colegiul penal menționează că pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, instanța de judecată *poate* obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța *poate* elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial condamnatul, astfel, instanța de apel just a eliberat inculpații Furman Nicolae și Garanciuc Liudmila de plata cheltuielilor judiciare din contul lor, or, situația inculpațiilor Furman Nicolae și Garanciuc Liudmila este precară, confirmat prin faptul că le-a fost arsă în totalitate casa de locuit și bunurile materiale, că nu sunt încadrați în câmpul muncii și că nu au un venit stabil, au decedat 3 copii, astfel sunt în imposibilitate de a plăti careva cheltuieli, inclusiv cheltuielile judiciare, procurorul neaducând vreun contraargument în recurs în sensul dat. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor și probelor cauzei, inclusiv în aspectul cheltuielilor judiciare în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea, este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestor chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul ordinar au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct. 4.1. din decizie), iar o altă opinie asupra circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, argumentele recurentului sunt neîntemeiate, decizia instanței de apel fiind bine argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art. 394 Cod de procedură penală.

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiurile invocate de către procuror nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 octombrie 2019, în cauza penală privindu-i pe **Furman Nicolae Xxxxx și Garanciuc Liudmila Xxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **28 mai 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie